BALOUINUS — HERMES CURIOSUS — 1683

12044/B

BALDUINUS

Pièce Alchimique
Documentaire

Christian Adolphe Baudoin

Hermes Curiosus

[R]

305

N. VI
7/c

HERMES
CURIOSUS,
Sive
INVENTA ET EXPERIMENTA
PHYSICO-CHYMICA
Nova

CHRISTIANI ADOLPHI BALDUINI,
S. R. I. Academ. Nat. Curioſ. & Societ. Reg.
Anglic. Collegæ, d. Hermetis,

NORIMBERGÆ,
ANNO cIↃ. IↃc LXXXIII.

Ad

CHRISTIANI ADOLPHI BALDUINI
d. HERMETIS
BEATOS MANES.

TE pax alta beat defunctum partibus ævi,
Noſtri adeò nuper ſplendida gemma chori!
Quòd tamen haud totum ſinimus requieſcere, factum
Id cum pace tua, nec ſine laude, reor.
Poſtuma ne pereant præclara reperta, ſed extent,
Jamque tui major nominis extet honor.
Cùm poſtrema ferè ſint acceptiſſima, ſicut
Cantus is eſt, edit quem moriturus olor.
Quare poſt obitum non triſtis compita mundi,
Plurimus in chartis hiſce legendus, obi.

HELIANTHUS.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

LECTORI CANDIDO
S. D.

Quod ſibi Symbolon eſſe voluit Imperialis Naturæ Curioſorum Academia:

NUNQUAM OTIOSUS:

quod Lemma Societas Regia Anglicana: NULLIUS IN VERBA: horum autoritas apud me ſemper ſumma ut eſſet, ſedulò feci. Nam nec, otioſus cùm eſſem, Utriusq; Membrum, ſic horas transmiſi, planè ut agerem nihil. Ei rei teſtes produco, quæ legis, Inventa Experimentaq; Curioſa.

Quod autem, nullis me alienis ſententiis paſſus aſtringi, in nullius Magiſtri Verba jurârim, facilè me abſolvere poſſunt, quæ inibi continentur.

Ferè hæc nova Omnia ſunt. Quintiliani enim judiciô, pigri hominis fuerit, in his acquieſcere, quæ ab aliorum ingeniô ac induſtriâ veniant. Brevia ſunt, ſed in receſſu habent non pauca.

Reſtabat, ut, quem Naturæ Curioſis delineaſſem, iſtis nunc innoteſceret Labor. Quod quò citiùs fieret, in mentem venit Typographiæ, quam, vili precio, meis portatilem uſibus ipſemet deſtinâram. Nec ſucceſſu res caruit. Prodeunt enim Obſervationes hæ novæ, noſtris manibus, Typis noſtris exſcriptæ, ne Cochleâ quidem Prælôve nec aliis, quibus Preſſores vulgò utuntur, adhibitis Inſtrumentis.

Lege itaque, quod peto abs te primùm, Curioſe Lector! hæc Curioſa, nec, quàm intellexeris, priùs judica.

Tuô autem HERMETI CURIOSO huic favore ad altiora imprimis ſtimulum perge addere. Vale.

I.

AQUILA SOLARIS MAGNETICA.

CEſſi tandem petitis graviſſimorum de Collegio Academiæ noſtræ Imperialis Virorum. Qui, ne Aquilæ Solaris Magneticæ illius, quam (nutu S. Cæſ. Majeſtatis) æternæ memoriæ inter InvictiſſimumAuguſtum Ejusdemque Auguſtam d. 14. Dec. 1676. Paſſaviæ celebratarum magnificentiſſimè Nuptiarum feceram, brevem ſaltem Delineationem premerem, aut diutiùs Publico inviderem, monere non deſtiterunt. Eſto itaque [I.] hæc Obſervationum, quas, de Inventis Phyſico-Chymicis meis, cum DEO! ſingulas, Menſibus ſingulis, deſtinavi.

Nimirùm referebat Ea Imperialis Formam Aquilæ, ad hæc biceps & Coronâ inſignis. Illuſtrabat Sol Pectus, duabus his literis, L & M, nexu inter ſe vinctis, iisque auguſtiſſimorum Utriuſque Cæſareæ Majeſtatis, LEOPOLDI & MAGDALENÆ Nominum indicibus, notabile inprimis atque conſpicuum. Præferebat alias duas quaſi Roſtris inſertas, E & T, quibus Eleonora & Thereſia, reliqua Auguſtæ nomina, deſignarentur. Sceptrum ungues armabat ac Gladius: Cœlum, quod ambiebat, aureis ſtellis diſtinctum: Speculum autem, cui inerat hæc Effigies, arte chymicâ confectum octangulum. Thecæ denique argenteæ deauratæ, inſculpti hi verſus:

Flammivomi Solis rutilans Aquila attrahit aurum:
Et Sol imperii Te, Leopolde, trahit.

* * *

Der Adler zieht der Sonnen Gold,
Die Sonne Dich, ô Leopold.

Itaque quemadmodum Aquilæ nomine Imperatorem Ipſum, Solisque Auguſtam velim intelligi: ita quôvis diei tempore

magneticâ vi, ignem Solis (ſine uſtione) ex aêre aquila attrahens, ejus operâ, admirandum in modum in obſcuro tota flammea apparebat. Quod ne gratis à me dici quis opinetur, habeo utique qui & S. Cæſaream Majeſtatem ſuis mihi Literis referebat, Experimentum ejus Rei ſumſiſſe haud rarò, eòque Gazophylacio ſuo juſſiſſe inferri, ut (Magnif. D. Nic. Guil. Beckers, Cæſ. Maj. Conſiliarii & Archiatri verbis) ibi Cæſareas inter Raritates perennare & fama autoris perpetuò ſplendere valeat. Quid? quod Aquila dudum iſta Gratiæ Cæſareæ non tantùm Phoſphorus, ſed & aureis ſuis radiis lares meos illuſtrans facta eſt ſol. Cæterùm unde præparavimus Univerſale hoc ſubjectum, Sophorum fuit, in quo latet Ignis & Luminis naturæ realis atque eſſentialis ſcintillula, imò ſecretiſſima nec non immortalis anima illa azoth ipſius, & conſequenter intrinſecus atque inviſibilis Ignis, viſibilem Solis Ignem vel lucem mirificè attrahens; ſplendoremque ejus viciſſim in tenebris emittens ejaculansque; nam lux non niſi raritate partium differt ab Igne, & Ignis cœleſtis ab elementari puritate tantùm diſtinguitur. Magna res eſt, veram cognoſcere Lucem, quam ſi noveris, noveris aurum verum & Sophorum, noveris Ignem & plura alia, quæ tantò celarunt artificio.

Sed rarò ſine nube cœlorum lux effulget, aut ſine veniâ labor, in clariſſima quanquam luce occupatus. Lux igitur æterna tenebras noſtras illuſtret, ut videamus clariùs, quæ Luce apertâ Infinitum Lumen expoſuit!

II.
POMUM IMPERIALE FULGURANS.

PArùm fuerat, Inluſtrem Naturæ-Curioſorum Academiam confirmaſſe patentibus Literis, quas vocant, clementiſſimè ſcriptis: niſi, qui Eidem dediſſent nomina, S. Cæſarea Majeſtas in hos munificentiam ſuam pariter exerceret, meq; adeo, elapsô abhinc annô, Splendidiſſimâ Torque aureâ, unà cum Effigie Cæſarea, imprimis remuneraretur. Cui ut nunquam,

celebrandæ gratiæ, nedum referendæ eſſe potero; Sic decere gratitudinem meam ſubjectiſſimam viciſſim exiſtimavi, ut, quod Chymicâ arte præparaſſem, Pomum Imperiale Fulgurans, Eidem Sacratiſſimæ Majeſtati dedicarem humillimè, permitteremque. Erat id Globus Vitreus Ingens, Cavus, Cruce conſpicuus, totus denique inauratus; niſi quod circumſcriptum eidem

LEOPOLDI

Auguſtiſſimum Nomen transpareret, emittendo, qui intus continebatur, Igni ſcilicet. Quem enim in obſcuro Globum ſi conſtitueres, fulgurabat aſſiduè, per literas Nominis, quod jam diximus, LEOPOLDI, velut erumpentibus Flammis. Nec id ſemel atque iterùm tantùm de die, ſed quotiescunque viſum fuerit, noctu etiam.

Cæterùm conſiſtit in forma liquida Ignis hic, unde ſeu Ignem-Aquam, aut Aquam-Ignem, utrumque recte, nomines licet.

Materia ex meomet Corpore eſt, ex qua, ſingulari artificiô Chymicô, utut non ſine ingenti labore, Ignis ille eſt humidus præparatus: ab Igne, cui Aquila Solaris noſtra Magnetica debet originem, ſiccô differens multum.

Conſtituitur enim iſte ex ſale, Sulphure & Mercurio Subjecti Univerſalis macrocoſmici; cum iisdem ille ex principiis Subjecti particularis microcoſmici ſit. Quanquam uterque expers corruptionis & ſine uſtione, qualem Philoſophi Arabes olim in inclyta civitate Aden Sultano Principi maximo & polytropo oſtenderunt; (ut fidem haud dubiam Excellentiſſimo Puerario, in Genuenſi Academia Prof. P. & Medic. Doct. fecit doctrinâ & genere illuſtriſſ. Caſp. Scioppius.)

Sicuti igitur Seculô etiam noſtrô conceſſit Natura Nova Ignea invenire: Ita dum connata omnibus Lux, quaſi pyrite, laboribus noſtris excutitur, & ex latebris provocatur, ex parvâ ſcintillâ immenſa flamma accenſa Cœlorum conditioni

nos

nos æquat, altiusque & ad Summa niti, Origini ut reddamur, extimulat, quaſi ſubditâ Face.

Interim, quin Imperiale Pomum hoc Fulgurans S. Cæſareæ Majeſtati plurimum Delectationis ſit allaturum, ut nullus dubito: Sic, ut Orbis Imperialis, [cujus Pomum idem inſigne,] una cum Maximo LEOPOLDO, non in pace tantùm exſplendeat, ſuosque quoscunque fideles ſubditos foveat benignè ac tueatur, ſed & in Bello imprimis fulguret, terrorique externis hoſtibus veniat ubique, ex animo oro precorque.

III.

VERTUMNUS IGNEUS.

UT rarò eſt, qui de hoſte optimè ſentit, ita, ſævientibus paſſim incendiis triſtiſſimi belli, quod adverſus Roman. Imperatorem Galliarum Rex gerere cœpit, elapſo ab hinc proximè anno, frequentatum, nimis quàm temerarium, Votum iſtud Gallicum eſt:

Florent les Lis, l' Aile perdu!
Lilium floreat, Aquila pereat.

Ego, qui tum fortè Inventis Igneis operam dabam, id intuens, cœpi ſtatim & de Vertumno Igneo cogitare, non qui inverterem, quod ſatis futile intelligebam, Votum, aut, (quod à me quidem quàm longiſſimè abſit) par pari referrem, ſed ut Curioſitati meæ etiam hîc indulgerem.

Formavi itaque in Lamina cuprea, ingenti illa ac ſemirotunda, è peculiari quadam eâque minerali materiâ, Inſigne Galliæ, Lilium aliquod; ita quidem, ut in illo biceps Aquila, vix noſcibilis, contineretur, cum Lemmate: Lilium floreat, Aquila pereat! Cæterùm, quæ incaluerat paulum jam, obſcuro alicui conclavi quamprimum Laminam intuliſſem, continuò, quod dixi, cum lemmate Lilium, in Imperialem Aquilam verſum, Inſcriptionem hanc præferebat: Vireat Aquila! tantum flammæ aut ignis absque fumo ac fœtore vomentem, quantum

quantum vel internoſcendo homini ſatis eſſet; liliô contra cum votô gallicanô ſalvis iterum atque rectè habentibus, ſi ex obſcuro auferentur. Quæ quotiescunque libuerit, experiri licebit. Nunc, non ita pridem reductâ Pace, divinâ clementiâ, bellisque fugatis, cùm inverſus rerum ordo videatur, & hic meus Vertumnus aliô velut habitu incedere didicit, in Aquila Lilio, Eâdemque in Iſto amicabili compoſitionis lege quaſi coeuntibus inter ſe atque unitis, utrisque Pacis lumen fundentibus, quoties lubet, nec ſine Voto, quod ſincerum magis tale legere eſt:

AQUILA VIVAT,
LILIUM FLOREAT!

En verum Igneum Vertumnum! Subjectum ex quo Matrix eſt mineralis, lapidibus metallicis adnata; nec unius illa quidem generis, & diverſicolor admodum, alba puta, mox viridis, nunc purpurea &c. unde & flamma nunc alba, nunc viridis, nunc purpurea gignitur. Cujus imprimis Materiæ operâ Imagines igneas alias, ſeu Emblemata, locô variorum colorum, flammis variis exhibere poſſis, incredibili oculorum animorumque oblectamento. Latet enim in Matrice hac mineralis ignis, primum mobile Metallorum, ſeu embryonale ſulphur, purum adeò ac ſubtile, ut ſi ardenti injicias pulverem pyrium, ne incendat quidem. Ubi, vel parum calcinatæ iſtius materiæ Phiolæ hermeticè ſigillatæ (calidis impoſitæ cineribus) inditum, integrum facilè diem abſque fumo ardere lucereque poſſe, admiratione dignum pariter videatur. Quæ cùm itaque bona ſpeculatio ſit, cui praxis & natura conveniant, perſcrutatus hanc Mineram eâ diligentiâ ſum, conſumtisque libris aliquot, quadraginta horum circiter cepi Experimenta; quæ ſi tanti videbitur opera, fieri poteſt & ipſa aliquando lucem ut videant. Nec, ineſſe Subjecto iſti, pari ſtudiô eruenda naturæ complura miracula, ullum mihi ſit dubium.

IV. SPHÆ-

IV

SPHÆRULA VITREA (Ori inſerta) LUCENS.

EXtant in Actis Philoſophicis Illuſtriſſ. Societatis noſtræ Regiæ Anglicanæ, d. 18. Jan. 1666. No. 21. Relat. 4. de Interitu modi præparandi Lapidem Bononienſem lucentem, quæ ſequuntur, digna notatu: Non eſt in rerum Natura Materia nobis cognita, quæ prædita ſit virtute hujus Lapidis; adeò ut [ad pudorem hujus ſeculi] haud probabile ſit, Phænomenon illud denuò repertum iri alicubi, præter quàm in chartis, niſi fortè Genius aliquis felix incidat vel in eandem vel in ſimilem ſcientiam.

Quæ cùm diu multumque animo volutaſſem, fateor, lubido inceſſit, vindicandi non ab interitu tantùm artificium iſtud, Lapidemque, quem præparaſſem, luciferum aſſervandi inter Arcana: ſed & de Subjectis aliis cogitandi, quæ inventa à me, virtute longè ante illum, quem dixi, lucentem Bononienſem Lapidem eſſent: quod quidem in Aquilâ meâ Solari, Pomo Imperiali fulgurante, & Vertumno denique Igneo abundè mihi videor præſtitiſſe. Cæterùm, his non contentus, & in hanc porrò cogitationem curamque deſcendi: Annon in Cordibus quoque Humanis viſibilis Ignis quidam aut Lux à Magnete luminari aliquo attrahenda? Et, ſi detur, tam potens illa ſit, latentem in Magnete excitare Ignem atque accendere?

Quantum ad [Primum] noveram antè, ex Diſſertatione de Flammula Cordis, Jacobo Holſtio, viro Excellentiſſ. ejus Authori, quid animi eſſet: Eſſe ſcilicet de puriſſima Flamma Cordis Ignem & non urere. Quamvis Nobiliſſimus Gualt. Needhan, Med. Doct. Londini, in Diſquiſitione anatomica de Fœtu formato, putatitium Flammulæ vitalis Succenticulum vocet: Illuſtris autem Robertus Boyleus ἀπέχειν hîc ſatiùs duxerit, oculari demonſtratione ſine dubio deſtitutus. De

[altero] laborandum minùs exiſtimavi, quod de Solariæ noſtræ aut Magneſiæ philoſophicæ Igne Magnetico mihi conſtaret: cujus ergò beneficiô haud ita pridem Sphærulam Vitream, quæ Pediculo eleganter inaurato ſuſtineretur, Chymicè præparavi. Quam Ori inſertam modicô calore ibi ſi foveas, in obſcuro adeò lucet, ut candefactum Globulum aliquem ferreum putes. Expers eſt, niſi frangas, corruptionis; &, quandocunque libet, experire, non deerit unquam.

Imò ſuſpenſa de collo Fœminæ alicui, quàm diu vita ipſi ſupererit, Mammas inter, aſſiduè fore arbitror, in occulto ut luceat, ob calorem, quem ſpirant.

Quemadmodum enim Nobiliſſimus ſpiritualis ac cœleſtis contentus eâdem in Sphærula Ignis eſt, quem Mundi velut Animam credas: Sic affinis idem quàm maximè Calido innato aut Spiritui vitæ corporum illorum, quæ circumferimus homines. Neque ullo Calidum innatum pacto diſtinguitur ab cœleſti illa Luce, quam in creatione Univerſi per omnia Elementa ac Cœlos, poſito in ſole tabernaculo, Deus diſperſit: Cùm ſit, è contrario, humana Anima Lux Divina quædam, & rectè credatur.

V

SOL ARTIFICIALIS PERPETUO MOBILIS.

QUod nemo Curioſorum eat inficias, artificialis Motus perennis Ingeniorum verè Tormentum fuit hactenus. Hinc ejusmodi Machinam, poſt tot ſeculorum decurſus, plurimi inter impoſſibilia reputarunt. Igitur Technicen Ævi noſtri cùm deficiat infiniti motûs Principium; Arti intrinſecum; arceſſenda erunt auxilia ab ipſa Natura, quibus æquivalens quædam motûs perennitas, & ab Arte debitè applicanda Machinæ, ut hæc perennem motum mixtum, ſive Phyſico-Mechanicum efficiat:

Nixus

Nixus ego hôc fundamentô, cùm variè ſudaſſem, SOLEM tandem inveni, qui perpetuò mobilis eſſet.

Refert humanam ille Faciem, circumcirca Radios emittentem. Materia Lamina eſt, ſubtilis eademq; inaurata. Via per aërem, in Cœlo picto, quod ſpectanti deſuper pictam affabrè Regionem, duarum quaſi ulnarum, & amplius, quô decurrat, ſpatium præbet. Oſtendit, quem diximus, Sol curſu ſuo, pro variâ aëris temperie, caloris ac frigoris incrementa ac decrementa, non ſolùm in proximè circumſtante, ſed etiam in longè latèque circumfuſo aëre, internoſcens ſimul, qui ſit, decurſu totius anni calidiſſimus, qui frigidiſſimus dies.

Neque tamen, [quod cuiquam venire in opinionem poſſit] animatur Automato. Sol Magnes Hermetico-aërius, idemque in æquilibrio poſitus, hunc qui regit, eſt: nec corruptioni ulli ab calore aut frigore quidem venit obnoxius; unde non æſtivô tantùm, ſed hyberno quoque tempore, in conſuetis nobis Vaporariis, uti ejus operâ licet, nihil præpedito curſu ipſius calore illo, quo, per anni id tempus, frigus nobis defendimus, ex quo de tempeſtate extra hypocauſtum judicare in promptu facile ſit. Anni jam ipſi quatuor ſunt, cùm Eundem Cœlo ſuo donavi; necdum de effectu ſuo quicquam remittentem. Quem, perpetuò mobilem, in Muſeo noſtro, non ſine viſentium ſtupore, tot jam hactenus oculis Curioſorum expono, nondum ſatis penetrantium, quo illum Magnetiſmo ſecundùm gradus caloris ac frigoris moveri contingat. Quod quemadmodum Inventum Chemiæ, tum Phyſicæ inſuper atque Mechanicæ noſtræ debet originem: Sic, quin ſimili modo Machinis perpetuatis haud paucis aliis efficiendis occaſio detur, quis juxtà mecum non videt? Liceat mihi XII. Signa illa Zodiaci, exempli gratia, proferre; quæ, quàm elegantiſſimè poteſt, efficta Cœlo & iſti picto applicarem ſic, ut ſingula ſingulis vicibus è nubibus prodeuntia adparerent. Cumque, conſentientibus Aſtrologis, alia ignea atque ſicca calidaque, alia ex adverſo frigida ſint, cùm aquea, tum humi-

da quoque: efficerem ego, uti per vices aſpectu ſuô quodlibet gradum vel caloris, vel frigoris, in aëria Regione, per integrum annum indicaret.

Tanta eſt humanarum mentium ſitis Cupiditatis in Omnibus, quibus delectantur, tanta aviditas, ut nunquam repelli contingat, ac ne tum quidem expleatur, quin Novi ſemper exoptetur aliquid!

VI.
ENCAUSTUM HERMETICUM.

Fertur, imperante Tiberiô, vitrum Artifex quidam ductile illud ac malleabile inveniſſe, Cæſarique dono dediſſe, quãquam irreparabili ſuo cum damno, quippe quem Imperator decollari juſſerit, additâ ratione, ne, ſi artificium innoteſceret, aurum argentumque luti inſtar vileſcerent. Quod ut Sarisberienſis Joannes, Anglus ille, floruit is circa Ann. Chr. 1182.) in Policratico ſuo L. 4. 5. cum Plinio, L. 36. c. 26. inter res incertas, quæque à falſo propiùs abſint, videatur referre; non omnem planè fidem huic tamen abrogat Dio Caſſius Lib. 57. Hiſtor. p. 614. Vide ſis Iſidorum Lib. 16. 15. Jan. Duzam in ſuis ad Petronium Præcid. cap. 9. Ludovicum Cœlium Rhodigin. lib. 20. lect. antiq. cap. 30. Guid. Panciroll. Rer. mem. deperd. p. 1. tit. 36. Sed non decollarit hunc Cæſar Tiberius, (quanquam ad ſævitiam natum ejus ingenium, ex Suetonio, quotusquisque eſt, qui ignoret?) num ſit propterea artificium ipſum vocandum in dubium? pro eo ſtantibus tot Hiſtoricis, quibus de rebus aliis plurimum credimus. Licet inter ævi ſui deperdita non immeritò referret, cujus jam meminimus, Pancirollus.

Interim neque ita multò ante Liquorem inveni, dictum mihi Encauſtum Hermeticum, cujus tanta virtus, tanta efficacia eſt, ut vel duriſſimo Vitro ſit penetrando.

Erat inuſtum picturæ genus Encauſtum Antiquis, poſt deinde Liquor ille, quò ſcripturi Cæſares utebantur, nempe

ex

ex Conchylii ſanguine, ſive purpura (l.6.C.de diverſ.Reſcriptis) præparatus, deſignabatur. Cæterùm cùm Encauſtum conſueverit dici Liquor hodiè, quò & nos ſcribentes utimur, & hinc Meo vocabulum dedi, ſed cum adjecto, nam & Hermeticum volui dici, non à meo tantùm Hermetis agnomine, ſed imprimis, è quâ confectum idem eſt, ab Materia quoque Hermetica ſive Mercuriali.

Soleo iſthòc ego in Tabellis vitreis Typos effingere atque Imagines Regionesque & Inſignia; ſcribere item Dicta, ita quidem, ut, (quod cælo conſuevit) non velut inſculptæ inſint figuræ illæ; ſed quaſi exſculptæ extent emineantque. cujus rei complura hactenus documenta, ac præcipuum iſthoc elegansque imprimis, efficto in Vitro ſpeculari Potentiſſimi Magnæ Britanniæ Regis CAROLI II. Societatis noſtræ Anglicæ Fundatoris atque Patroni, ſub Coronâ Regiâ, Nomine, non ita pridem exhibui.

Non eſt ſanè de nihilo & miraculum debet duci, naturam ejusmodi nobis materiam, vel duriſſimo Vitro [nullis aliàs aquis fortibus regiisve penetrabili,] emolliendo ſuppeditâſſe.

Quid? quod eodem ex fundamento nuper album mihi confectum Vitrum Speculare, effictusque in fronde ſedens quidam Pſittacus eſt. Erat, cryſtalli inſtar, ille pellucidus, Vitrô ipſo obſcuro; qualis Murrhinis color poculis eſt. Quod ut Vitrum corruptioni ab ſale alcali, ſive ſpiritu corroſivo nulli obnoxium, non eſt illud tamen non admirandum, ſi communi aquæ immiſeris, pellucidum fieri; contra ea rurſum ſiccato obſcuritatem ſuam redire.

VII.
PHOSPHORUS HERMETICUS PERPETUUS.

ET ſi, quæ de Phoſphoro, annis abhinc IV. admodùm, edidiſſem, ſatis fore, adeòque in poſterum de re illa nihil movendum

vendum amplius mihi, exiſtimabam; tamen, quòd de Phoſphoris Commentatione Epiſtolicâ, VIR EXCELL. GEORG. CASP. KIRCHMAJERUS, P. P. WITTEBERG. veteris amicitiæ fide junctus nobis, inter cætera, detrahere de ſplendore ejus, Kunckelio æquior, conaretur; non potui, quin, quos illi viſus offundere eſſet, quaſi Nebulas diſſiparem invitus, cæterùm quod Lex noſtra Academica XII. jubet, amicè humaniterque. Neque nunc verò de Inventione Phoſphori, quem [ex Urinâ hominum inſpiſſata fieri ſolitum] nobis deſcriptum dedit Virorum Ampliſſimus: Kunckelione? an non Brandio, Hamburgenſi Chymico potiùs aſſerenda ea ſit? diſputabo. multò minùs diſpiciam: uter Phoſphororum alteri præſtet? minimè omnium autem in examinandis refutandisvé KIRCHMAJERO eruditiſſimè traditis, occupabor: iſtud impræſentiarum unum acturus, ut, quæ Noſtro imputare ibi viſus Phosphoro eſt, ſed modeſtè, ſed leniter & ſine felle declinem, virtutesque illius, Ejus diſſenſu, Orbi Literato, nondum eſſe debilitatas, oſtendam. Nam, quòd, Commentarii pag. 9. Phosphorum meum, ait lucem nullam, ſed mutuatitium ſaltem lumen habere in ſe: demonſtrare quî audeat, ſcire oppidò velim, Fortaſſe, cui contradicit, Phosphori tractandi methodum ignoret. Et non lecta Illi de Appendicis [quam DE AURO AURÆ TRACATUI MEO annecto] §. 9. verba hæc ſunt: Phosphorum, vel Magnetem Luminarem non alienô tantùm lumine gaudere, ſed propriô igne, [vel ſi mavis, luce] lucere? ſed fortaſſe, quòd non viderit, fidem aſſerto iſti non habet Dn. Commentator. Non cogam id equidem. Promitto interim recipioque, pranſum paratum, quocunque tempore, qui volent, habituros me eſſe, omnibus ac ſingulis oſtenſurum, quem jam totiens dico illum Phosphorum meum, ſi vel pennâ aut culmô tetigerint leviter, nullâ attractione luminis præviâ, ſcintillas quasdam emittere. Ut ſic, quòd non veram tantùm lucem ſubſtantialem habet internam, ſed & lumen externum attrahit; jure Phosphorum nominarim.

Deinde

Deinde, tanquam minùs accuſat durabilem, (p. 10.) naturam ſcilicet Phosphori aggreſſus. Sed quid ſi regeſſero, quæ Clariſſimo Liceto ipſemet ſuggerit Dn. Commentator: (p. 6.) Alkor non Lunam vidit plenam? Fertur, in hunc diem, quem, Stellæ inſtar, argenteæ Thecæ laminis deauratis, incluſum, ante hos ipſos IV. annos, Magnæ Britanniæ Auguſtiſſimo REGI permiſi; integris adhuc viribus eſſe, h. e. lucere. Quid? quòd etiamnum in proclivi producere eſt, Phosphoros aliquot ante hos qſ. V. annos mihi confectos, nec niſi ligneis receptaculis aſſervatos, qui & ipſi nihil dum de effectu ſuo remittant. Non diffiteor durationis ut plurimùm cauſam Phoſphoro eſſe ab eo, cum cura ut præpares. Quam quòd ſine dubio Dn. Commentator rationem ignoret, quid mirum, meo ſi demat? Cur autem, quæ non capit, inſcius carpit?

Quærit denique Hermeticus Phoſphorus cui uſui cedat? (p. 10.) ac pergit: Interponam fidem meam publicè, in Nitro, (Materiâ Phoſphori,) neque inveniri hæc Arcana, (ſc. Alkaheſt &c.) nec ab eodem poſſe ſperari &c. Reſpondeo: Non crediderim, ipſum verô vultu hoc dicere. Interim, naturam Nitri nondum verè examinâſſe, id verò eſt, quod mihi facilè patior perſvaderi. Cæterùm quid ſi, in Nitro quæ latent, eò Mirabilia neget, ut eliciat? Age, ſi vera hæc ſunt, Dno. ego Commentatori cum cæteris Curioſorum eam gratiam facturus, quæ, quantaque in Materia Phoſphori, Nitro imprimis Philoſophico, Arcana repererim Chymica, Experimentis, quæ ſequantur, oſtendam. ita tamen, ut ne temerè Hermetis ſigillô violatô, in eundem Patrem noſtrum quid peccem aut injurius deprehendar.

VIII.
PYGMÆUS SEMPERVIVUS.

EQuidem eſt Experimentum Hydrargyri, intra vitream fiſtulam erectam ſuſpenſi, ad vacuum comprobandum, memorabile cumprimis atque jucundum. Quod ut *Valeriano*

Magno,

Magno, Capuccino, ſunt, aſſertum qui eant: ſic plerique, *Robervallio* puta, atque *Kircherus, Merſennusq;* & *Schottus*, inſignem Ducis Hetruriæ Mathematicum, *Torricellum Evangeliſtam*, autorem verum agnoſcunt. Iſti *Georg. Sinclarus*, in Univerſitate Glaſguenſi Phil. Prof. Invento Baroſcopii nomen imponit, *de arte nova & magna Gravitatis Librô*, ubi hæc perſequitur latiùs.

Quemadmodùm autem Inventis addere facile admodum eſt: ſic vir Nobil. *Otto Gericcius*, ſingulari quâdam ante annos, aliquot praxi, de ligno Statuam, intra vitreum Tubum aſcendere ac deſcendere fecit, aëris quôvis tempore gravitati deprehendendæ. Sed, quod celandi ipſius ſingulare ſtudium eſt, rem arcanam publico hactenus & invidit preſſitque quantâ potuit diligentiâ.

Quanquam autem in præparandi Methodo, quam dudum excogitâſſe mihi videor, nihil quicquam errârim, fuit tamen, quod dimenſioni Tubi obſtaret. Interim mihi Illuſtr. *Dn. D. ab O.* Schema quoddam, additis Obſervationibus, exhibet. Cæterùm cùm & hîc, emendatione quæ indigerent, non pauca deprehendiſſem, operi me ipſe accinxi, eô ſucceſſu, ut ſecuto *Torricelli* fundamentum non *Pygmæus* tantùm *ſemper Vivus* unus: ſed & duo ex alio mihi principio naſcerentur. De quibus in præſens. (I.) Surgit mihi Spirituale genus, non indecoro opere, Columellæ. Ei duæ Coronæ, quaſi invicem nexæ, ſuperimpoſitæ, inter quas parvus quidem, ſed diſtinctis, iisque appictis, gradibus Tubus vitreus prominens eleganti ſculpturâ Pygmæum includit. Viventis ſpeciem præbens, quem dixi, Virunculus externo aëre fertur; ſubindeque locum mutando, aſcendit enim atque deſcendit, digitulo monſtrat, quæ, ad CC. milliaria, in circumjacentibus terris aëris facies? qui ibi imbres, quæ procellæ, quæ aliæ tempeſtates; & an noſtrum eæ petituræ ſint Horizontem, nec ne? Ea autem communiter indicat minimùm, duobus antè, vel tribus diebus. Prout enim celeritate utitur cunctaturve, ita fiunt. Huc Regulæ faciunt,

ciunt, quas judicandæ tempeſtati certas aliquot tradunt. Quòd ſi autem ſcire volueris, cui, intra CC. milliaria, regioni Venti illi & tempeſtates graves incumbant, tibi compara Inſtrumentum, cui XXXII. Rhombi Ventorum inſcripti, quod ita diſpones, ut quatuor mundi plagis ſitu reſpondeat exactè.

(II) Anni præteriére non amplius tres, cùm ex alio planè, eoque phyſico fundamento, Sphæræ vitreæ cavitati Hygroſcopicum Pygmæum incluſi. Cernitur hæc in partes aliquot æquales, ſuis notatas numeris, extrà eſſe diviſa. Virunculus ipſe, inſiſtens Machinæ, parvæ illi quidem, ſed quæ minùs obvia intuentibus ſit, vertitur tractû aêrei magnetiſmi, in gyrum, jamque Orienti, jam Occidenti, mox & cæteris mundi plagis, intermediis quoque, obverſus, quæ ſit temperies aêris, monſtrat, qui humiditatis gradus, qui ſiccitatis, quæ, inſequenti die aut nocte, cœli tempeſtas &c.

(III.) Jam biennium eſt, ex quo & Pygmæus Horometricus inventus nobis. Principium Mathematicum automaticum eſt. Per Tubum autem, quem, ulnas non amplius duas longum, ei vitreum dedi, ſingulis XXIV. horis aſcendens, notatas in Tubo partes illarum, quadrantes puta, dimidias, integras denique, interdiu ac noctu, digito oſtendit. Inauratus Tubum hunc Globus tegit. Baſis ex tenerrimo Alabaſtro non incelebris artificii Cranium eſt. Iſti aureis literis ſubſcripti verſus.

Prætereunt tacitô pede tempus & annus & ætas;
Vivitur ingenio. Cætera mortis erunt.

IX.

MUMIA HERMETICA.

NUnquam de Ægyptiis Romaniſque atque humanioribus gentibus ſoleo cogitare, quin Uncturæ feralis, ſeu Pollincturæ, in mentem ſimul veniat; ritûs ſcilicet, quô putredinis abigendæ à demortuis corporibus uſi illi mortales, adhibitis Sale, Nitro, Cedro, Aſphalto, Melle, Cerâ, Myrrha, Balſamo aliiſque.

Quanquam autem nec infrequens ea res noſtrô hôc ſeculo in curandis Magnatum funeribus ſit, non fit tamen, niſi, ut apud Veteres, præviâ eviſceratione. Quæ, quod absque diſſectione corporis procurari non poſſet, vel hoc nomine crudelis haud paucis habita planè intermiſſaque eſt. Quô factum, ut de mitiori via; quâque cadavera integra condire liceret pollincireque, hodierni imprimis Medici Chymicique, [in quibus honoris causâ nominandi *Magnif. Nicol. Stenonius, Illuſtriſſ. Ludovic. de Bils, Excell. Gabriel Clauderus,*] ſollicitè cogitarent.

Quemadmodùm verò hæc eorum Caromomia ut plurimum ſalinum; ob ejusdem videlicet efficacem penetrabilitatem, agnoſcit principium: ſic ſalita illa corpora mutationibus aëris, & in ſpecie humiditati ipſius [ſalinam ſubſtantiam colliquanti utique ac reſolventi,] nimium quantum expoſita ſunt, nec, niſi aliquamdiu, putredini reſiſtunt. Ut hinc *Celeberrimus Th. Bartholinus, Diſſertatione de Hepate, p. 551.* Condituræ Bilſianæ haud ſatis æquus referat: Corpora ejus Balſamica valdè madere. --- *Clauderus* autem, *Excell.* Vir, *Methodo Balſamandi c. 6. p. m. 172.* ultrò fateatur: Liquori ſuo, [quem ex cineribus clavellatis & Sale Armeniaco præparaverat,] enchiriſes veras, aëris injurias eludentes, quas applicaret, nondum ſe reperiſſe; non deſperare autem, cum Deo & die.

Admovi hinc & ipſe Operi manum, jam ab annis admodum ſex, neque tacui de Thermometro *Auro Auræ c. 10.* quod, conſervantis cujusdam ſalis ope è meo ſanguine perpetuum confeciſſem. Accedit, quod *Capite V. Veneris Aureæ,* de ſucco quodam Gorgoneo ſeu lapideſcente, Experimentum inſerui, noſtrum & planè ſingulare. Nec contentus his quidem, ſum ultrà progreſſus animumque ab tactu injurioſo aëris humidi liberæ, Pollincturæ adjeci. Quùm enim, ſeminis lapidifici ope, non Natura herbas ſolùm & ligna & panes & ova, piſcesque ac aves, corium denique atque alia, miranda quâdam metamorphoſi, convertat in lapides, ſed & quando-

quandoque materno in utero ipſos adeò Infantes, reſervatâ, quæ hominis erat, figurâ, abſque intermedia quidem putredine aut diſſolutione materiæ; (cujuſmodi, ſed adultæ magnitudinis fœtum, verſum in petram *Illuſtriſſ. Joh. Bapt. Helmontius* Pariſiis memorat fuiſſe exciſum [*de Lithiaſi, Tr. cap. 1. n. 11.*] Hùc Infantis, in abdomine inventi, & in duritiem lapideam converſi, quam *Deuſingius* dedit, *Hiſtoriam* refer; nec non Petrificatum Puerum illum, ex Urbe quâdam Africæ, ante annos aliquàm multos, *Cardinali Richelio* tranſmiſſum; referente *Magnif. Th. Barthol. Epiſt. Med. 53. Cent. 1.*) cur non artificio imitari naturam, illiusque quod diximus, ſeminis lapidifici beneficiô, durabilem minimùm duritiem Cadaveribus communicare poſſibile ſit?

Opere ipſo, anno proximè præterlapſo, quæ ſpeculatus fueram, adimplevi, fecique, per Nitrum purificatum ex arena albiſſima, Lapidificus mihi Liquor ut eſſet, qui vulgari Spiritui microcoſmico miſtus, Experimentis quæ ſequuntur, non defuit. (1.) Separavi Sanguinem meum recentem à Phlegmate ſuo, & tantundem dicti Liquoris ſanguini iſti adjeci, quæ feliciter adeò ceſſit miſtura, ut rubentem egregiè in hanc horam & ſanguinem ſervem, & de putrefactione ejus ſim omninò ſecurus. (2.) Piſcem ego (quem de minutiſſimorum genere Fundulum vocant) (3.) Fruſtum Carnis deindè, per horæ ſpatium, Muriâ noſtrâ condivi; condita ad aërem ſiccavi; ſiccata aſſervo, virtute Balſami hujus ſine dubio ſalva integraque nobis futura. Quid? quod (4.) Vitro incluſus, per dies aliquot, Liquor ipſemet ſolidatur in aëre atque concreſcit, juri gelato non abſimilis.

Quæ utut ſint, nondum tamen deſiderio meo ſatisfacere potuére; non ob laborem, quem parandâ partim in conditurâ, partim balſamandis exſiccandisque corporibus requiri videam; ſed quòd aërem, arte quoque petrificata; compererim, in arenam & ſal reſolvere aliquandò atque ita corrumpe-

re, licet quantâ poſſis cum curâ, avertas aërem arceasque, ne mutet. Hinc non multò antè alia ac planè nova ratio Balſamandi excogitata nobis inventaque eſt. Condituram dictam multis paraſangis poſt ſe relinquens.

Veteribus Chymicorum Mumia ſæpè Balſamum eſt. Et hoc ſenſu novum ego Balſamum meum Mumiam, eamque Hermeticam appellavi. Eſt enim illud noſtrum univerſale Sal cum catholico Balſamo, cui refero acceptam, nullo penè labore ſumtibusque conſtantem. Quanquam autem, ex quo in Arcanum iſtud mihi licuit penetrare, negotiis gravioribus aliis impeditus: non niſi Piſcium, Murium, horumque, quorum minora corpora ſunt, experimentis fuerim confirmatus: quin majora tamen eaque humana corpora Mumiâ noſtrâ Hermeticâ præſervaturus ſic ſim, omninò dubito nullus, ut, viſceribus nullis, nullis inteſtinis exemptis, ac ne recrementis quidem ſeparatis, nulla ab aëre, aquâ, terrâ metuenda his corruptio ſit.

Quâ quidem de re fieri aliàs poteſt, ui pluribus agam: aut peculiari quoque Tractatu Curioſum Lectorem impertiar.

X.

AZOTH ſ. SAL HERMETICUM.

PRæclarè ſemper de communi Nitro cujuscunque ævi Philoſophi cùm ſenſerunt, tùm locuti etiam ſunt, quid quod Magneſiam Sapientum Titaniamque nunc Solariam, Lunariamque atque Uranogæam vocitarent. Conſtat enim non id Sale tantùm Terræ, qui magnes ejus ſive attrahens eſt: ſed aëris quoque & Ignis Sale, qui, ſi compares, ferrum ejus ac chalybs ſive attractum. Solem Patrem agnoſcit; non invita Lunâ, quam Matrem dixeris haud ineptè. Quem rubeum igneumque habet, à Patre Spiritus: Mater album ei frigidumque Corpus aptavit. Undè calidum idem ac frigidum: vivificum

ficum pariter ac mortiferum eſt. Mirificus verò tàm diverſæ Naturæ Parentum Fœtus! Quem cùm non heri tantùm hodieque igne variè excuſſerim, produxerimque indè, quæ non injuriâ Mira habeantur & ſint: in quibus primô locô occurrunt Mundi Spiritus, (quem imperitè nonnulli, ex aëre nobis attrahi opinantur,) Mundi Balſamus, Aquila Solaris, Mumia Hermetica &c. & interioribus (ut ſic dicam) ejus denique arcanorum Summum, Centrale Catholicum Purumque Naturæ Mercuriale, ibi quod lateret, offendi, dictum mihi hic *Azoth* ſeu *Hermeticum Sal*; quòd vocabulis iſtis, Azoth, Sale & Mercurio Philoſophico Chymici promiſcuè & ſine diſcrimine uſurpant.

Sed ſunt Ipſi, quas nunc damus, proprietates: (1.) Candorem, qualis nivis eſt, præfert. (2.) Nitrum ſapit. (3.) Solvitur, ſive vino aut vini ſpiritui, ſive aquæ, forti item, cæterisque menſtruis corroſivis immiſeris, ut nec ſtrepitum edat. (4.) Liqueſcet in argenteo cochleari, ſi vel lychnum, vel candentes prunas ei ſubjeceris, aquæ inſtar; nivis in modum, ſi demſeris, iterùm congelaſcens. Cave autem fortiorem ignem ſubmittas; nidum enim Hermetis Avicula deſeret tunc, & Draconem aget volantem, evaporando citiùs, quàm putaveris. utut nullus (5.) ab graveolentia aut corroſione ullâ metus. neque enim (6.) propriè corroſivum Azoth hoc noſtrum; igneum potius eſt, (7.) incorruptibile quid, cujusque gratiâ Natura conſervat omnia, agens ſummum: (8.) Salamandra vera, in igne vivens & creſcens & multiplicans ſe, imò (9.) præſtantiſſimum in ſe Medicamentum, cujus in morbis non unis, Malignis Febribus, Calculoque, Maloque hypochondriaco aliisque ſatis expertus vires hactenus ſum. Ac, ut ſic volatile corpus iſtud Hermeticum Sal, occultum tamen (10.) ſuo in Centro fixi & permanentis naturam indolemque habet, coctione tandem perenni ac continuâ prodentem ſe manifeſtè ac erumpentem.

XI.

ALKAHEST HERMETICUM.

TOt tantaque ſunt, HELMONTIO quæ de Alkaheſt memorantur, ut, qui legant, in mentem his veniat, poſſediſſe nunquam Liquorem illum Secretorum Naturæ cum primis acerrimum Indagatorem: quidam autem omninò vocent in dubium, utrum fuerit unquam aut ſit, quod nos Menſtruum univerſale indigitamus. (Conſule *Exc. Ludovic. de Comitibus* Præf. in Diſcept. Pract. Man. quamque *Otto Takenius* Epiſtolam ſuper Alkaheſt juris publici fecit.) Sed cùm in cæteris Arcanorum nihil quicquam commentus fuerit opinatiſſimus ille Vir: adhæc non per integrum tantùm Opus crebra Alkaheſt nominis repetitio, ſed & ipſam ita deſcripſerit rem, *Tract. Arcan. Parac. p. m. 441.*) quòd Liquor ſit immortalis, immutabilis, aqua ſolvens & ſâl circulatus, Qui reſolvat tangibile omne corpus in liquorem ſui concreti &c. utique non omnis ei fides abroganda ſtatim hinc fuerit. licet ſummo id ſtudio occultârit, ipſique ignotum adeò *Franciſco Mercurio*, filio ſuo Menſtruum eſſe voluerit. Quanquam autem perſvaſiſſimum & habeam, in conficiendo Alkaheſt, Argentô vivô, tanquàm materiâ, uſum *HELMONTIUM*; neq; id minus, Argentum, quod dixi vivum, Artificialis ignis ope, in Aquam nullo igne mutabilem poſſe verti exiſtimem. nimirum, ab ſuperfluo, accidentali externoquè atque aduſtibili illô ſulphure, nec non Humido ſuperfluo ſi purges: ſolâ Argenti vivi ac ſulphuris radicalis interni fixi ſubſtantiâ permanente; quòd ſi enim is ſerpens ſe ipſe momorderit, reviviſcens jam à veneno; tùm mori & neſcit amplius, Mercuriusque de Mercurio nominatur: Quæ, inquam, ut certiſſima mihi eſſent, operi tamen tâm arduo pariter ac laborum pleno, adhæc vel ſolâ temporis impensâ precioſiſſimo, implicari religioni hactenus fuit. Potiùs in id incumbendum mihi exiſtimabam, ut quod tanti Cæteris, nec imme-

immeritò, fieri videbam, & è Sale noſtro Hermetico, videlicet Mercurii proprietates aliquatenus participante, Catholicum mihi ipſe Solvens componerem. Habet enim Sal idem ſecum ſulphur, & Mercurium habet, & eſt purus putus naturæ ignis, non elementaris, ſed cœleſtis prorſus, incorruptibilis, penetrabilis. Nec tanto labori noſtro, tantis ſumptibus ſucceſſus, fateor, defuit. Solvit Alkaheſt noſtrum Vegetabilia, imò ipſos Carbones; Mineralia, e. g. factitiam ſolvit Cinnabarim, Metalla omnia ſolvit, ac ſine corroſione quidem, potabilia ut ſint, efficit. Sicca enim hæc Aqua omne in tenuiorem ſubſtantiam corpus, cum medica facultate, reducit. Imprimis ſub examen nobis Metallorum venit nunc Re, quod ſingulare planè cum eo inſtituo. Sed de hoc Capite ſequenti.

XII.
LAPIS MEDICINALIS HERMETICUS.

IN cæteris, quibus univerſale Menſtruum vocabulis gaudet, & Magnes Aureus eſt, cùm quòd inſignis ipſi cum Auro vulgari ſympathia intercedit; cùm quòd ſolvere radicaliter id, ſeque ipſi uniri figique, ut credunt, facilè patitur. Quemadmodùm itaque, annô proximè præterlapsô, viſurus, utrum Hermetis Arborem Solvens iſtud, ſeu Sapientum ignis, combuſturus in cineres ſit, nuptias ego Alkaheſt noſtro cum Auro puriſſimo Philoſophicas feci: Sic cum calce Solis Alkaheſt miſtô, cùm in phiala leniter digeri permiſiſſem, nulla ibi ſolutio violenta, qualis per aquas fortes regiasque atque alias hujus formæ fieri ſolet: ſed blanda, ſed ſvavis, nec ullô auditô ſtrepitu ſequebatur. Et, interjectis quidem aliquot ſeptimanis, cum Auro Menſtruum ſublimatum, in varios ſe colores, cinereum, viridem, flavum, rubrum, fuſcum, cœpit in-

duere-

duere. Rurſum, ſpatio aliquot menſium, atramentum crederes. Illi candidus ſuccedebat: eô, quòd Solvens eſt cum Soluto aquæ in modum calore fluentibus: contra ea concreſcentibus gelu. Eunt jam rurſus aliquot ſeptimanæ, cùm flavi coloris eſſe conſpiciebatur, in rubrum hodiè inclinantis. Spectaculum, quô jucundius magisque mirandum me videre unquam vix memini! Nec, quem per integrum ferè annum, diurni nocturnique ignis cura non fatigavit, ab inceptô deſtiturus nunc quidem etiam ſum, dum, quod propediem ſpero, volente DEO! Medicinalis mihi Lapidis fiat copia!

Interim, cùm perficiundo illi pauca reſtent, pauſam his quidem imperat.